



# Høgskulen på Vestlandet

## Bacheloroppgave

SAB390

### Predefinert informasjon

<b>Startdato:</b>	03-05-2023 09:00 CEST	<b>Termin:</b>	2023 VÅR
<b>Slutt dato:</b>	15-05-2023 14:00 CEST	<b>Vurderingsform:</b>	Norsk 6-trinns skala (A-F)
<b>Eksamensform:</b>	Bacheloroppgave		
<b>Flowkode:</b>	203 SAB390 1 O 2023 VÅR		
<b>Intern sensor:</b>	(Anonymisert)		

### Deltaker

<b>Kandidatnr.:</b>	236
---------------------	-----

### Informasjon fra deltaker

<b>Tittel *:</b>	Krisesenterets møte med kultur mangfoldige og voldsutsatte minoritetskvinner
<b>Antall ord *:</b>	7932

Sett hake dersom  Ja  
besvarelsen kan brukes  
som eksempel i  
undervisning?:

Egenerklæring \*:  Ja  
 Nei  
Inneholder besvarelsen  
konfidensielt  
materiale?:

Jeg bekrefter at jeg har  Ja  
registrert  
oppgavetittelen på  
norsk og engelsk i  
StudentWeb og vet at  
denne vil stå på  
uitnemålet mitt \*:

### Gruppe

**Gruppenavn:** (Anonymisert)  
**Gruppenummer:** 20  
**Andre medlemmer i gruppen:** Deltakeren har innlevert i en enkeltmannsgruppe

Jeg godkjenner autalen om publisering av bacheloroppgaven min \*

Ja

**Er bacheloroppgaven skrevet som del av et større forskningsprosjekt ved HVL? \***

Nei

**Er bacheloroppgaven skrevet ved bedrift/virksomhet i næringsliv eller offentlig sektor? \***

Nei



# BACHELOROPPGAVE

Krisesenterets møte med kulturmangfoldige og voldsutsatte minoritetskvinner

The crisis center's encounter with culturally diverse and violence-exposed minority women

SAB390 Bacheloroppgave i sosialt arbeid

Fakultet for helse- og sosialfag (FHS)

Institutt for helse og samfunn

Innleveringsdato: 15.05.2023

Kandidatnummer: 236

Antall ord: 7 932

## Forord

Denne oppgaven markerer slutten på et lærerikt og spennende bachelorstudium i sosialt arbeid. Det har vært en reise som jeg er enormt glad jeg valgte å bli med på. Den siste oppgaven har dessuten gitt meg mulighet til å fordype meg i et tema som jeg synes er veldig spennende, og vil forhåpentligvis gjenspeile mye av det jeg har lært de siste tre årene. Nå skal jeg ut i arbeidslivet, og føler meg trygg på at jeg er godt rustet til det som venter.

Jeg vil benytte anledningen til å takke for tre fine år på Høgskolen på Vestlandet. Takk til alle faglig dyktige og engasjerte lærere som har gjort disse årene spennende og lærerike. Takk til biblioteket og bibliotekarene som stiller opp og hjelper med det de kan. Takk til en rekordstor klasse for gode diskusjoner og engasjement, og takk til veilederen min for konstruktive og nyttige tilbakemeldinger som jeg har satt stor pris på.

Bergen, 15. mai 2023

## **Abstract**

This bachelor's thesis sheds light on cultural factors that makes it challenging for minority women to break free from domestic violence, and how crisis center staff can identify these factors. Based on three qualitative studies, I have discussed the experiences of domestic violence among minority women, their encounters with support services, and the interactions between these women and the support services. Findings from the literature review and thematic analysis indicate that shame, economic barriers, and isolation are factors that influence a woman's decision to leave a violent relationship. The underlying causes of these experiences can be attributed to a culturally conditioned context, which means that despite facing similar challenges, these women may have different needs in terms of support. By practicing cultural sensitivity, aiming to create an intersubjective experiential community, and critically examining social constructions and categorizations, crisis center staff can identify cultural factors that makes it challenging for minority women to break free from domestic violence.

# Innholdsfortegnelse

<b>Forord</b> .....	<b>i</b>
<b>Abstract</b> .....	<b>ii</b>
<b>1. Introduksjon</b> .....	<b>1</b>
1.1. <i>Vold i nære relasjoner: bakgrunn og begrunnelse for temaet</i> .....	1
1.2. <i>Problemstilling og avgrensinger</i> .....	2
1.3. <i>Begrepsforståelse: vold i nære relasjoner og kultur</i> .....	3
1.4. <i>Oppgavens struktur</i> .....	3
<b>2. Vold som kulturelt fenomen</b> .....	<b>4</b>
<b>3. Metodisk tilnærming</b> .....	<b>6</b>
3.1. <i>Litteraturstudie</i> .....	6
3.2. <i>Litteratursøk</i> .....	7
3.3. <i>Tematisk analyse</i> .....	8
3.4. <i>Sosialkonstruksjonisme som kunnskapsperspektiv</i> .....	9
<b>4. Vold i nære relasjoner satt i perspektiv</b> .....	<b>10</b>
4.1. <i>Kultursensitiv praksis</i> .....	10
4.2. <i>Intersubjektivitet</i> .....	11
4.3. <i>Sosialkonstruksjonisme</i> .....	13
<b>5. Drøfting av kulturelle faktorer som hindrer kvinner i å bryte ut</b> .....	<b>14</b>
5.1. <i>Skam ved å gå, eller skam ved å bli</i> .....	15
5.2. <i>Fanget av økonomiske begrensninger</i> .....	18
5.3. <i>Isolasjonens kulturelle dimensjoner</i> .....	20
<b>6. Avslutning</b> .....	<b>22</b>
<b>Referanser</b> .....	<b>24</b>
<b>Vedlegg</b> .....	<b>28</b>

## 1. Introduksjon

I denne oppgaven ønsker jeg å svare på hvordan krisesenteransatte kan identifisere kulturelle faktorer som gjør det utfordrende for minoritetskvinner å bryte ut av voldelige relasjoner. Jeg vil bruke kultursensitivitet og intersubjektivitet som teoretiske perspektiv, og i tillegg har jeg en sosialkonstruksjonistisk tilnærming når jeg definerer og kategoriserer voldsutsatte og kultur mangfoldige minoritetskvinner, og når jeg stiller meg kritisk til etablerte forståelser. Her vil jeg gi en begrunnelse for tema, presentere problemstillingen, samt avgrense og avklare begrepene «vold i nære relasjoner» og «kultur».

### 1.1. Vold i nære relasjoner: bakgrunn og begrunnelse for temaet

Ifølge regjeringens handlingsplan «Frihet fra vold» anses vold i nære relasjoner som et omfattende samfunns- og folkehelseproblem, blant annet fordi det er alvorlig kriminalitet med store konsekvenser for de som utsettes og lever med volden (Justis- og beredskapsdepartementet, 2021). Både sosiale og helsemessige problemer er utpreget hos mennesker utsatt for vold i nære relasjoner, og forskning viser at lav selvtillit og selvfølelse, maktesløshet, skam og generelt lav livskvalitet er virkninger av volden (Lynum, 2014). Sosiale problem er ifølge Ellingsen og Levin (2015) problemområder der strukturorienterte så vel som mellommenneskelige forhold på individnivå virker inn. Dette utgjør den sosialfaglige begrunnelsen for valg av tema. Det er derimot ikke det eneste som påvirket valget mitt. Gjennom et frivillig verv har jeg fått tilbringe tid på krisesenteret sammen med kvinner og barn utsatt for vold i nære relasjoner. Med lystbetonte aktiviteter forsøkte vi å lage et pusterom for beboerne. Som frivillig, med de begrensningene dette innebar, forstod jeg at jeg ønsket å jobbe tettere på kvinnene. Jeg ønsket å høre historiene, sette meg inn i kompleksitetene og forstå hvordan disse kvinnene kunne hjelpes til en bedre hverdag. Valget om å skrive om vold i nære relasjoner ble derfor et enkelt og meningsfullt valg som minnet meg på hvorfor jeg sa opp en fast jobb i oljebransjen, og startet på sosialt arbeid høsten 2020.

Disse erfaringene vil påvirke min forforståelse av temaet. Som frivillig på krisesenteret møtte jeg minoritetskvinner med ulik opprinnelse, språkferdigheter og kulturell bakgrunn. Det biologiske kjønn og at de var utsatt for vold i nære relasjoner var den åpenbare fellesnevneren. De aller fleste kvinnene tilhørte etniske minoriteter. Jeg har en oppfatning av at vold rammer disse kvinnene i større grad enn norske. Forståelsen min av vold i nære relasjoner vil også være farget av å være født og oppvokst i et samfunn hvor det er nulltoleranse for vold. Som en del av denne oppgaven ønsker jeg å utfordre forforståelsen og være åpen for å forstå kompleksiteten vold i nære relasjoner innebærer, og forsøke å se fenomenet ved hjelp av andre forståelsesrammer.

## **1.2. Problemstilling og avgrensinger**

Oppgavens problemstilling er på bakgrunn av refleksjonene ovenfor konstruert på følgende måte:

### **Hvordan kan krisesenteransatte identifisere kulturelle faktorer som gjør det utfordrende for minoritetskvinner å bryte ut av voldelige relasjoner?**

Nyere forskning antyder at vold i nære relasjoner ikke lenger er et kjønnsbetinget problem som omhandler kvinner, men at volden i økende grad rammer barn, eldre og menn (Bredal et al., 2020). Jeg vil likevel fokusere på vold i nære relasjoner med fokus på kvinnen, og begrunner dette med at kvinner i større grad enn menn blir utsatt for alvorlig og gjentatt vold (Justis- og beredskapsdepartementet, 2021). Jeg vil også ha særskilt fokus på minoritetskvinner som i denne oppgaven begrenses til minoritetsetniske og samiske kvinner.

Hjelpesamtaler ved krisesenteret er valgt som kontekstuell ramme for oppgaven. Jeg vil likevel presisere at forskningsdataene i liten grad baserer seg på sosionomens møte med de voldsutsatte på krisesenteret, men om kvinnenens opplevelse av vold, samt hjelpeapparatets erfaring med voldsutsatte kvinner. Funnene ønsker jeg likevel å knytte sammen i konteksten av sosionomens møte med kvinnene på krisesenteret, fordi det i mange tilfeller er kvinnenens første møte med en hjelpeinstans.



### **1.3. Begrepsforståelse: vold i nære relasjoner og kultur**

Vold og kultur er gjentakende begrep i oppgaven, og vil være av betydning for å svare på problemstillingen. I denne oppgaven er Per Isdals definisjon av vold lagt til grunn: «Vold er enhver handling rettet mot en annen person som gjennom at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får denne personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutte å gjøre noe den vil.» (Isdal, 2000, s. 36). Med utgangspunkt i denne definisjonen kan ulike former for voldshandlinger konkretiseres. I henhold til Istanbulkonvensjonen artikkel 3 konkretiseres voldshandlingene som «(...) alle handlingar med fysisk, seksuell, psykisk eller økonomisk vald (...)» (Istanbul-konvensjonen, 2011). Definisjonen av «nære relasjoner» blir av Straffeloven § 282 beskrevet som «nåværende eller tidligere ektefelle eller samboer, sin eller nåværende eller tidligere ektefelles eller samboers slektning i rett nedstigende linje, sin slektning i rett oppstigende linje, noen i sin husstand eller noen i sin omsorg» (Straffeloven, 2005).

Kultur er et ord med flere betydninger, men i denne oppgaven vil kulturbegrepet forstås som en del av den sosiale arven. Gjennom tilegnelse av kultur i den gruppen en vokser opp i, hevder Schiefloe (2019) at man formes som menneske. De kulturelle omgivelsene mennesker vokser opp i er avgjørende for hvilken kunnskap og ferdigheter som tilegnes, hva som legges vekt på, hvordan man ser på verden og livet, og hva slags holdninger og verdier man blir bærere av (Schiefloe, 2019). Kultur bygger på noen fundamenter, hvor tre av dem er særlig sentrale: språklige-, kognitive-, og normative elementer. Førstnevnte består av ord, begreper og diskurser. Det kognitive omhandler kunnskap, tro og verdier, mens det normative elementet utgjøres av oppfatninger om rett og galt, samt sanksjoner (Schiefloe, 2019). Kultur formes av sosiale prosesser, og som jeg skal komme tilbake til, kan kultur betraktes som en sosial konstruksjon.

### **1.4. Oppgavens struktur**

Denne oppgaven er delt inn i seks kapitler. I kapittel 1 har jeg introdusert temaet, begrunnet valget og presentert problemstillingen. I kapittel 2 gir jeg en kontekstuell beskrivelse av vold i nære relasjoner og presenterer omfanget av fenomenet. Jeg viser også til ulike voldsforståelser i forskningen og hvordan kultur kan sees i sammenheng med vold.

I kapittel 3 beskriver jeg hvordan systematisk litteratursøk og snøballmetoden har hjulpet meg å finne de vitenskapelige artiklene jeg har brukt for å svare på problemstillingen. Videre presenterer jeg den tematiske analysen og hvordan jeg vil anvende et sosialkonstruksjonistisk perspektiv i analysearbeidet. I kapittel 4 beskriver jeg de tre teoretiske utgangspunktene kultursensitivitet, intersubjektivitet og sosialkonstruksjonisme. Førstnevnte er valgt på bakgrunn av den høye andelen etniske minoritetskvinner på krisesenteret og intersubjektivitet som et grunnlag for å forstå den andre. Det sosialkonstruksjonistiske perspektivet belyser den samfunnsskapte siden ved vold og dens forståelse. Dette utgjør et overordnet perspektiv i oppgaven.

I kapittel 5 presenterer jeg funnene fra den tematiske analysen, der det første temaet er «skam ved å gå, eller skam ved å bli». Det andre temaet er «fanget av økonomiske begrensninger» og det tredje «isolasjonens kulturelle dimensjoner». Jeg skal videre drøfte problemstillingen med utgangspunkt i de valgte perspektivene og tidligere forskning. Jeg skal også forsøke å være kritisk til etablerte forståelser gjennom en sosialkonstruksjonistisk tilnærming. I kapittel 6 vil jeg avslutte oppgaven med en oppsummering av og refleksjon over hovedfunnene.

## **2. Vold som kulturelt fenomen**

Jeg vil bruke dette kapitlet til å gi en kontekstbeskrivelse av vold i nære relasjoner, og presentere to ulike voldsforståelser. Jeg vil også vise hvordan vold kan betraktes som et kulturelt fenomen.

Skjørten et. al. (2019) hevder at vold i nære relasjoner er et felt i bevegelse, at det har gått fra å være et privat og kulturelt anliggende (Johansen, 2019) til noe som angår samfunnet (Skjørten et al., 2019). En omfangsundersøkelse fra 2023 viste at elleve prosent av kvinner i Norge har blitt utsatt for alvorlig fysisk vold fra partner (G. Dale et al., 2023). Av anmeldte tilfeller, viser norsk statistikk at det ble registrert 4 282 personoffer, 1 508 menn og 2 774 kvinner (Statistisk sentralbyrå, 2021). Fra krisesentrene rapporterte de at 91 prosent av beboerne var kvinner og 65 prosent av dem hadde innvandrerbakgrunn (Barne,- ungdoms,- og familiedirektoratet, 2021). Norge har siden 1980-tallet jobbet aktivt med forebygging og

bekjempelse av vold i nære relasjoner gjennom internasjonale konvensjoner og nasjonale satsinger (Jonassen, 2013), og offentlige myndigheter har forpliktet seg til å beskytte enkeltmennesker (Justis- og beredskapsdepartementet, 2021).

I forståelsen av vold i nære relasjoner, er etnisitet og kultur den forskjellsdimensjonen som, i tillegg til kjønn, har fått mest oppmerksomhet i norsk politikk og forskning de siste ti årene (Bredal et al., 2020). Forskningen bærer preg av å være uenig i hvilket perspektiv som skal brukes. Kjønnsmaktperspektivet mener kulturforklaringer konstruerer vold i etniske minoritetsfamilier som noe forskjellig fra vold i majoritetsfamilier, og at fokuset på forskjeller underkjenner og bagatelliserer den utbredte og systematiske volden mot kvinner. Motsatt belyser kulturperspektivet at volden også utøves av kvinner, mot barn og partner, og avviser derfor det tradisjonelle kjønnsmaktperspektivet (Bredal et al., 2020). Hva som ligger i kulturbegrepet blir også tolket ulikt, men det handler ofte om at vold innenfor en gruppe eller samfunn, er foreskrevet og akseptert, og at man utøver eller utsettes for volden på grunn av sin kultur (Bredal et al., 2020). Bredal et al. (2020) hevder at kultur i denne forstand alltid tilskrives minoritetsgrupper, og ikke majoriteten. Fokus på kulturforklaringer av volden blir også tematisert i studien til Kiamanesh og Hauge (2019), som omhandler voldsutsatte minoritetskvinnens erfaring med norsk hjelpeapparat. Forfatterne peker på at et overdrevent fokus på kulturforklaringer kan hindre effektive tjenester og redusere motivasjonen til å bruke hjelpetjenestene. Funn fra samme studie viser også at voldsutsatte minoritetskvinner ofte føler seg møtt av standardiserte program og retningslinjer som i liten grad tar hensyn til de individuelle utfordringene kvinnene har, at det blir møtt som «en av mange» (Kiamanesh & Hauge, 2019). Lillevik (2019) hevder derimot at det å betrakte vold som et kulturelt fenomen kan være nyttig fordi man i større grad kan forstå hvilke kulturelle faktorer som bidrar til å vedlikeholde volden, og på den måten være bedre rustet til å jobbe mot å endre de kulturelle forholdene som opprettholder den.

### 3. Metodisk tilnærming

Metodisk tilnærming er ifølge Halvorsen (2002) den håndverksmessige siden av vitenskapelig virksomhet, læren om å samle inn, bearbeide, analysere og tolke sosiale fakta systematisk slik at det kan etterprøves. Valget av metode vil være med på å bestemme hva man ser (Halvorsen, 2002) og det er derfor viktig at valget blir tatt basert på forskningsspørsmålet, eller i dette tilfellet problemstillingen. En annen faktor som er med på å bestemme hva man ser, er hvilket vitenskapsteoretisk ståsted man velger (Halvorsen, 2002). I det følgende vil jeg beskrive hvordan jeg har brukt systematiske litteratursøk og snøballmetoden for å komme frem til de vitenskapelige artiklene jeg har brukt for å svare på problemstillingen.

#### 3.1. Litteraturstudie

Denne oppgaven forsøker å svare på hvordan kritesenteransatte kan identifisere kulturelle faktorer som gjør det utfordrende for minoritetskvinner å bryte ut av voldelige relasjoner. Innledende og grove søk i ulike databaser identifiserte mengder med litteratur om vold i nære relasjoner, og inkluderte resultater fra både kvalitative og kvantitative undersøkelser. Høye resultattreff i det innledende søket gjorde at valg av metodisk tilnærming falt på litteraturstudie.

I følge Aveyard (2019) er litteraturstudie en omfattende studie med tolkning av litteratur som omhandler et bestemt spørsmål. Gjennom grundige søk der litteraturen blir vurdert og analysert, kan man ved å gjennomgå litteratur finne relevant informasjon som kan sees i lys av annen informasjon. Med andre ord kan jeg ved en litteraturstudie finne litteratur med ulike synspunkter om oppbruddsprosesser og utfordringer knyttet til å bryte ut av en voldelig relasjon. I en litteraturstudie er det viktig at søkene er systematiske, slik at all tilgjengelig informasjon kan inkorporeres (Aveyard, 2019) og at reliabiliteten i litteraturstudien sikres. Reliabilitet innebærer arbeidet med å forebygge at resultatene fra litteraturstudien avspeiler mine subjektive meninger, tilfeldigheter eller feilkilder (Kvale et al., 2015).

Empirien, de innsamlede data, vil i denne oppgaven basere seg på kvalitativt orienterte studier som foreligger i form av tekst. Fordelen med å basere litteratur på kvalitativt orienterte studier, handler blant annet om å få tilgang til en dypere forståelse av emnet med forskningsdeltageren (Aveyard, 2019). Halvorsen (2002) mener at man med kvalitativ metode kan innhente fylldige data om personer og situasjoner, og dermed ha mulighet til å si noe om atferd og situasjoner slik de oppfattes av forskningsdeltageren.

### 3.2. Litteratursøk

I følge Aveyard (2019) er det ulike måter å søke etter litteratur på. Denne oppgaven baserer seg på søk i digitale databaser og snøballmetoden. Digitale søk gjennom Oria og SocINDEX, som er databaser som inkluderer helse- og sosialfaglig forskning, har vært hovedkilden til litteratur. Gjennom en systematisk søkestrategi der man blant annet utformer søket etter inklusjons og eksklusjonskriterier, er målet å vise at all relevant forskning er identifisert og gjennomgått. En slik fremgangsmåte vil også hindre «cherry-picking» av litteratur, som på norsk kan forklares med at man ikke identifiserer all relevant litteratur, men heller velger litteratur ut fra hva som passer. Aveyard (2019) peker også på at man ved en god søkestrategi og videre dokumentasjon av denne, vil vise til at funnene er representative. Greenhalgh og Peacock (2005) understreker viktigheten av å bruke flere metoder for å identifisere passende litteratur, og viser til en prosess de kaller «snowball sampling». Snøballmetoden som det heter på norsk, tar utgangspunkt i litteratur som allerede er innhentet og tar sikte på å hente ut relevant materiale fra blant annet referanselisten.

Basert på problemstillingen vurderte jeg hvilke perspektiver jeg ønsket at litteraturen skulle inkludere. Brukerperspektivet er et sentralt utgangspunkt i sosialt arbeid og anses som et av de viktigste for å gi retning til hvordan et problem skal håndteres (Ellingsen & Levin, 2015). Jeg mener også at erfaring fra profesjonsutøverenes møte med voldsutsatte kvinner kan tilføye en viktig dimensjon. Litteraturen jeg søkte etter ble derfor kvalitative intervju med voldsutsatte kvinner, men også med hjelpeapparatet som møter disse kvinnene. Søkeordene jeg fikk treff på i Oria, og som jeg har valgt å inkludere i studien er «vold i nære relasjoner», «partnervold», «mishandling», «vold i hjemmet», «krisesenter», «kultur», og «kvalitativ». Jeg ønsket i første omgang å søke etter norsk fagfelleurdert litteratur, datert

etter 2015. Ved hjelp av «avanserte søk» og bruk av «OG» / «ELLER» fikk jeg 29 treff. Jeg gikk igjennom alle titlene, leste ingressen til de jeg vurderte som relevante, og endte opp med å se nærmere på fire av treffene. Fra dette søket fant jeg tre fagfellevurderte vitenskapelige antologier som omhandlet vold i nære relasjoner, samt en vitenskapelig artikkel om voldsutsatte kvinner fra nordsamiske områder. Fra antologiene var det én artikkel som var egnet til å belyse sentrale moment ved problemstillingen, men mye av litteraturen fra bøkene ble likevel benyttet i kontekstbeskrivelsen. Fra litteraturlisten i en av antologiene fant jeg ytterligere én artikkel som var relevant for min problemstilling.

Fra SocINDEX bygget jeg søket på en litt annen måte, blant annet fordi databasen er strukturert annerledes, men også fordi jeg ønsket internasjonal forskning og litteratur fra hjelpetjenestenes perspektiv. Ved å bruke ulike varianter av søkeord som «domestic violence», «minority», «women» og «service provider\*», sammen med avgrensninger som fagfellevurdert, engelsk språk og utgitt etter 2015, resulterte det i seks treff. Etter å ha vurdert artiklene på samme måte som beskrevet over, endte jeg opp med ytterligere én artikkel. En nærmere beskrivelse av søkeprosessen som blant annet inkluderer inklusjons- og eksklusjonskriterier, litteraturhierarki og søkehistorikk ligger som vedlegg. Fra litteratursøket hadde jeg totalt seks artikler som jeg leste nøye gjennom. Tre av disse ble forkastet fordi innholdet ikke belyste momenter ved problemstillingen i tilstrekkelig grad, og tre ble tematisk analysert.

### **3.3. Tematisk analyse**

De tre artiklene som ble vurdert relevante for oppgaven og som jeg har tematisk analysert er følgende:

- «Ut av edderkoppnett med to tomme hender: Kvinners møte med hjelpetjenestene etter vold i nære relasjoner i samiske samfunn» (Thorslund & Kiil, 2022)
- «Supporting Newcomer Women Who Experience Intimate Partner Violence and Their Children: Insights From Service Providers» (Giesbrecht et al., 2023)

- «Minoritetsnorske og majoritetsnorske kvinners erfaring med partnervold» (Bredal, 2020)

Den første artikkelen tar for seg voldsutsatte kvinners møte med hjelpetjenester i samiske samfunn og den andre tar perspektivet til hjelperen i møte med voldsutsatte minoritetskvinner. Den siste artikkelen handler om minoritet- og majoritetsnorske kvinners erfaring med vold i nære relasjoner.

Kritisk analyse er i følge (Aveyard, 2019) det første steget i analyseprosessen, og gir oversikt over artiklenes styrker og svakheter. Gjennom kritisk analyse vurderte jeg blant annet artiklenes problemstilling opp mot relevans av egen problemstilling, valg av metode og kvaliteten på artiklene (se vedlegg 4). Etter den kritiske vurderingen begynte jeg på selve analysen. Med fargede tusjer fargekodet jeg temaer som gikk igjen i artiklene. Ved hjelp av Aveyard (2019) sin temautviklingstabell (vedlegg 5), fikk jeg organisert hvilke artikler som inkluderte de ulike temaene. Den tematiske analysen hjalp meg å identifisere temaene «skam ved å gå, eller skam ved å bli», «fanget av økonomiske begrensinger» og «isolasjonens kulturelle dimensjoner». Denne prosessen innebærer fortolkning og kategorisering, noe jeg har vært bevisst på ettersom jeg, med min forståelse, også bidrar til sosiale konstruksjoner.

### **3.4. Sosialkonstruksjonisme som kunnskapsperspektiv**

Sosialkonstruksjonisme som vitenskapsteoretisk ståsted er lagt til grunn i søk og analysering av litteratur. Sosialkonstruksjonismen legger vekt på at kunnskap ikke kan avdekkes på en objektiv måte (Røkenes & Hanssen, 2002) og at vitenskapelige resultat ses på som et resultat av sosiale konstruksjoner (Jenssen, 2021). I praksis betyr dette at kunnskapen konstrueres i møte med ulike erfaringer på bakgrunn av vår forforståelse (Røkenes & Hanssen, 2002). I det metodiske arbeidet har jeg kommet over flere kategoriseringer som kan oppfattes som etablerte i forskningsarbeidet. Et eksempel på dette er kategoriseringer som «minoritet», «vestlig», «ikke-vestlig» og «nyankommere» som blant annet brukes av anonymitets og sikkerhetshensyn. Fra et sosialkonstruksjonistisk perspektiv kan disse kategoriseringene blant annet føre til et «vi-dem»-syn på minoritetsgrupper, i tillegg til å

tilsløre kulturelle nyanser som hadde vært nyttige å ha kunnskap om når det gjelder hva som er utfordrende for kvinner i oppbruddsprosessen. Sosialkonstruksjonisme blir nærmere beskrevet som teoretisk perspektiv i neste kapittel.

## **4. Vold i nære relasjoner satt i perspektiv**

Hensikten i dette kapitlet er å tydeliggjøre hvilke teoretiske forståelsesrammer som er lagt til grunn. Som tidligere nevnt er hovedtyngden av beboerne på krisesentrene minoritetskvinner. For at krisesenteransatte skal kunne identifisere kulturelle faktorer som gjør det utfordrende å bryte ut av voldelige relasjoner, vil jeg bruke kultursensitivitet som begrep. Videre presenterer jeg intersubjektivitet som et grunnlag for at den voldsutsatte skal oppleve konteksten som et miljø hvor hun kan meddele seg sine opplevelser til den krisesenteransatte. Til slutt vil det sosialkonstruksjonistiske perspektivet bli presentert for å belyse den samfunnsskapte siden ved vold.

### **4.1. Kultursensitiv praksis**

Kultursensitivitet innebærer en følsomhet for egne og andres kulturelle preferanser, samt empati og forståelse for den andre. Det økte fokuset på kultur skal skape større bevissthet om, kunnskap om og forståelse for arbeidet med mennesker generelt, men etniske minoriteter spesielt (Qureshi, 2009). På krisesentrene, hvor statistikken tilsier at langt over halvparten av beboerne har utenlandsk opprinnelse, kan kultursensitivitet i møte med kvinnene anses å være en god tilnærming. Kultursensitivitet handler om å kommunisere hensiktsmessig med mennesker som har andre referanserammer enn deg selv. Ifølge Qureshi (2009) innebærer dette blant annet å kunne observere og reflektere over egen kultur, verdipreferanser og væremåte, samtidig som man evner å forholde seg til forskjellige perspektiver med åpenhet og toleranse. På et holdningsplan krever dette at man anerkjenner den andre som likeverdige.

I møte med kultur mangfoldige og voldsutsatte minoritetskvinner kan dette innebære at profesjonsutøveren har reflektert over hva vedkommende tar med seg inn i samtalen. Dette kan omhandle egne tanker og forståelse av vold, og hva som har bidratt til denne forståelsen. Det kan også innebære kunnskap om at kulturelle faktorer kan påvirke andres



forståelse av vold. Qureshi (2009) hevder at man ved å bli bevisst egen livshistorie, holdninger og normer, samt innehar kunnskap om bakgrunn til den man møter, utøver kultursensitiv praksis. Korbøl (1988) mener at i tillegg til faktisk kunnskap om andres kultur, er det like viktig å se seg selv som skapt av og skaper av kultur. Manglende fokus og kritisk analyse av profesjonsarbeiderens egen kultur, kan innebære etnosentrisme, en forherligelse av eget samfunn hvor ens egen gruppe blir brukt som standard for å vurdere verdens samfunnsmessige og kulturelle forskjeller (Qureshi, 2009). Når profesjonsutøveren er bevisst egen etnosentrisme og forsøker å frigjør seg fra denne, kan møte med andre gi rom for ny forståelse. Felles forståelse kan skapes i menneskemøter ved at ny kunnskap konstrueres (Qureshi, 2009). Kultursensitivitet henger med andre ord tett sammen med det sosialkonstruksjonistiske perspektivet som legger til grunn at virkeligheten er sosialt konstruert gjennom sosiale prosesser.

I en tilnærming som i så stor grad fokuserer på kultur, kan fallgruven være at man lar være å utfordre kulturelle praksiser som i dette tilfellet vil være skadelig for kvinnen. Sluzki (1979), kritiserer kulturfokuset og peker på at terapeuter feilaktig kan attribuerer til kultur det som er individuelt. Motsatt kan det som er individuelt bli forstått som kultur. Andre mener derimot at kultursensitivitet kan være et nyttig verktøy nettopp for å skille mellom hva som er kulturbetinget, allmennmenneskelig og individuelt. Qureshi (2009) hevder at en slik systematisering kan hjelpe profesjonsutøveren til å ikke utelukkende fokusere på andres kultur, men heller se sin egen kulturs betydning i samhandlingen med andre (Qureshi, 2009). Kultursensitivitet gir med andre ord mulighet til å komme bak mønster av tanker, følelser og handlinger som den andre legger til grunn for sin væremåte, noe som kan gjøre det enklere å skille mellom det kulturspesifikke, det allment menneskelige og det individuelle (Qureshi, 2009). En slik tilnærming innebærer også intersubjektivitet, et delt opplevelsesfellesskap.

#### **4.2. Intersubjektivitet**

Intersubjektivitet betyr ifølge Røkenes og Hanssen (2002), å dele eller gjøre felles psykologiske tilstander eller opplevelser. I en samtale mellom profesjonsutøver og klient vil samtalen være farget av fagpersonens totale opplevelsesfelt, den andres totale

opplevelsesfelt og den opplevelsen de to deler. Hvor store disse feltene er vil variere, men om partene bærer med seg felles opplevelser som er allmennmenneskelige eller forankret i felles kultur, vil det delte opplevelses-feltet utvides. Dette fører til at man kan dele noe uten at det i samtalen trengs å utdypes eller forklares noe særlig. Når det delte opplevelsesfeltet er snevert, kreves det en utdypende samtale og dialog for at det utvides (Røkenes & Hanssen, 2002). Som beskrevet i delkapittelet over, vil man med en kultursensitiv tilnærming ha gode forutsetninger for intersubjektivitet, blant annet fordi man er åpen og interessert i å forstå den andre. I møte mellom profesjonsutøver og klient tar begge med sin spesielle personlighet, bakgrunn og historie. Når man i samtalen kommer til det som er mer spesifikt og personlig, må profesjonsutøveren i større grad anstrenge seg for å legge til rette for at klienten meddeler sine private livserfaringer (Røkenes & Hanssen, 2002). I samtaler med voldsutsatte kvinner er det stor sannsynlighet for at dette er tilfellet. Vold i nære relasjoner kan for mange oppleves skambelagt og noe som ikke skal snakkes om. De voldsutsatte kan også ha traumer som reduserer eller svekker mentaliseringsevnen, og derfor ikke ha forutsetninger til å dele opplevelsene (Røkenes & Hanssen, 2002). Det kan være utfordrende å etterstrebe intersubjektivitet når den voldsutsatte ikke kan dele (Røkenes & Hanssen, 2002).

Hansen (1991) mener at intersubjektivitet er målet i en dialog. Dialogen kjennetegnes ved at de involverte både uttrykker seg og deltar, eller er til stedet i hverandres psykologiske tilstander. Når den andres indre tilstand blir tilgjengelig, kan den på et vis tas opp av den andre. Slike opplevelser kan gi impulser til reaksjoner, slik at profesjonsutøveren kan imøtekomme klientens behov eller uttrykke forståelse. Røkenes og Hanssen (2002) hevder at man på denne måten blir oppmerksomme på oss selv og ser oss selv gjennom den andre. Når man uttrykker seg, synliggjør man seg for den andre både som person, og som en som har konkrete holdninger til det som ble reagert på. Partene i en dialog deler hverandres opplevelser fra hver sin posisjon, og fra sin psykologiske verden. Buber (1992) kaller slike intersubjektive dialoger for Jeg-Du-møter. Å forstå den andres verden fra sitt eget ståsted og horisont handler ikke om å måtte oppleve det samme som den andre (Røkenes & Hanssen, 2002). Derfor er det viktig at profesjonsutøveren kan ha et åpent og kritisk forhold til hvordan man fortolker og gir mening til andres opplevelser og beretninger (Røkenes & Hanssen, 2002).

### 4.3. Sosialkonstruksjonisme

Sosialkonstruksjonisme som teoretisk perspektiv kan i denne oppgaven kaste lys over hvordan forståelsen av vold i nære relasjoner kan ses på som et sosialt konstruert fenomen. Berger og Luckmann presenterte den teoretiske bakgrunnen for perspektivet i boken «The Social Construction of Reality» i 1966. Teoretikerne hevdet at mennesket skaper og blir skapt av samfunnet, og var opptatt av hvordan samhandling i samfunnet skaper en felles virkelighet. De forklarer hvordan dette oppstår gjennom tre faser. Den første fasen omhandler hvordan samfunnet er et menneskelig produkt og betegnes som eksternalisering. Eksternaliseringsfasen innebærer at aktørene (gjen)skaper ny virkelighet gjennom at kunnskap om hvordan ting henger sammen blir formulert (Berger & Luckmann, 1966). Endringene i synet på vold mot kvinner kan være eksempel på en eksternaliseringsprosess. På 1970-tallet når krisesenterbevegelsen fikk fotfeste i Norge, ble vold mot kvinner beskrevet med ord som å tukte, gi omgang og lærepenge, og av politiet ble det betegnet som husbråk.

Eksternaliseringen kan lede over i objektivisering, som er den andre fasen. Objektivisering innebærer at teorien eller virkelighetsbildet blir akseptert som virkelig i kraft av seg selv, uavhengig av hvem som har formulert den eller det (Berger & Luckmann, 1966). I Norge i dag har de aller fleste akseptert at menn og kvinner er likestilt, og at vold er uakseptabelt. Politiet er mer opptatt av partnervold nå enn de var før, og vil med stor sannsynlighet erkjenne at vold er en uansvarlig handling som helt og holdent ligger hos den som utøver volden, fremfor å antyde at det er kvinnens feil at hun blir slått. Berger og Luckmann (1966) forklarer dette med at de sosialt skapte strukturene omgjøres til størrelser som tas for gitt og dermed kan sies å bli objektive. Den tredje fasen blir kalt internalisering og dreier seg om at aktørene i et samfunn tilegner seg samfunnets strukturer og forventninger.

Internalisering oppstår ifølge Berger og Luckmann (1966) når medlemmer i en kultur har lært de nye elementene og gjort dem til en integrert del av seg selv uten å tenke over at kunnskapen og verdiene er fenomen som noen har formulert. I dag er det en kjensgjerning at man ikke slår kvinner, og det hadde vekket oppsikt om politiet ikke grep inn i en slik situasjon. Det var ikke en like selvsagt sannhet på 1970-tallet. Eksempelet er ment for å vise hvordan forståelsen av vold har avleiret seg i samfunnet. At vold for noen grupper i

samfunnet er akseptert, underbygger påstanden til Berger og Luckmann (1966) om at den sosiale virkeligheten ikke er et gitt og entydig fenomen som fremstår og oppleves likt for alle (Schieffloe, 2019).

Det er flere posisjoner innen sosialkonstruksjonismen, og en av dem er Ian Hackings kritiske posisjon som benevnes som demaskering. Hacking (1999) var blant annet opptatt av å avdekke uheldige og undertrykkende funksjoner kategoriseringer har i samfunnet. Kategorisering er ifølge Halvorsen (2017) et tankeøkonomisk redskap som trengs for å se og oppfatte likheter mellom fenomener. Baksiden av kategoriseringer er derimot at årsaken til problemet individualiseres eller personifiseres. Halvorsen (2017) peker på at problemer kan bli oppfattet som et resultat av negative egenskaper ved problembæreren. Betegnelsen voldsoffer kan belyse dette. Begrepet «offer» impliserer en passiv og hjelpeløs rolle (Leisenring, 2006), og kan sies å være undertrykkende i seg selv. Ifølge Hacking (1999) vil slike klassifiseringer påvirke både de som blir klassifisert og hvordan andre oppfatter dem. Jeg har på bakgrunn av dette bevisst valgt begrepet «voldsutsatt» når jeg snakker om kvinner utsatt for vold i nære relasjoner. Jeg har også en bevissthet rundt kategoriseringer jeg selv foretar meg i denne oppgaven.

## **5. Drøfting av kulturelle faktorer som hindrer kvinner i å bryte ut**

I dette kapitlet skal jeg drøfte problemstillingen min ved å presentere funnene fra den tematiske analysen og drøfte disse i lys av teori. Jeg vil også trekke inn tidligere forskning på feltet. Drøftingen vil bære preg av et sosialkonstruksjonistisk perspektiv der jeg skal forsøke å avdekke uheldige kategoriseringer og vise til hvilke konsekvenser slike kategoriseringer kan få. Tabellen under viser en oversikt over de tre valgte studiene og hvilke tema som er gjenstand fra den tematiske analysen. Jeg har valgt å klassifisere disse som «skam ved å gå, eller skam ved å bli», «fanget av økonomiske begrensninger» og «isolasjonens kulturelle dimensjon». Disse temaene skal belyse hvordan kritesenteransatte kan identifisere kulturelle faktorer som gjør det utfordrende for voldsutsatte minoritetskvinner å bryte ut av voldelige relasjoner.

<b>Tema: Studier:</b>	<b>Isolasjon</b>	<b>Opplever skam</b>	<b>Økonomisk bundet til partner</b>
«Minoritetsnorske og majoritetsnorske kvinners erfaring med partnervold» (Bredal, 2020)	JA	JA	JA
«Ut av edderkoppnettet med to tomme hender: Kvinners møte med hjelpetjenestene etter vold i nære relasjoner i samiske samfunn» (Thorslund & Kiil, 2022)	JA	JA	JA
«Supporting Newcomer Women Who Experience Intimate Partner Violence and Their Children: Insights From Service Providers» (Giesbrecht et al., 2023)	JA	JA	JA

Tabell 1: Oversikt over artikler og tema

I artiklene jeg har analysert, er to av studiene gjort i Norge og en i Canada. Til sammen inkluderer studiene 46 voldsutsatte kvinner og 32 ansatte. Alle de voldsutsatte informantene har vært utsatt for vold i nære relasjoner, og alle ansatte jobber med voldsutsatte kvinner.

### 5.1. Skam ved å gå, eller skam ved å bli

Det første funnet jeg ønsker å trekke frem er kulturelle faktorer som leder til kvinnenes følelse av skam, og hvordan disse kan varierer mellom minoritets- og majoritetskvinner. Skam er ifølge Farstad (2020) et relasjonelt fenomen der skamfølelsen kan aktiveres ved fordømmende, forminskende eller avslørende blikk. Skårderud (2006) refererer til skam som blikkets sykdom. I Bredal (2020) kommer det frem at minoritetskvinner i større grad enn majoritetskvinner knytter skam opp mot omgivelsenes motstand mot å skilles fra partner. Studien viser at redsel for blant annet æreskrenkelse, skyld, stigma og fordømmelse ved en skilsmisse, gjør det utfordrende å fortelle om volden, for ikke å snakke om å bryte ut av den (Bredal, 2020). De samme resultatene er funnet i Giesbrecht et al. (2023), der de ansatte peker på at en av de største fryktene blant voldsutsatte kvinner med innvandrerbakgrunn, er at nettverket de tilhører skal legge skyld på kvinnen for å forlate partneren. Skam er også et tema i studien til Thorslund og Kiil (2022) som omhandler voldsutsatte kvinner i samiske områder. Funnene viser at det er utfordrende for kvinnene å bryte ut av voldelige relasjoner både fordi volden i seg selv er forbundet med skam og skyldfølelse, men også fordi de blir kneblet av en taushetskultur som, i frykt for å bli fryst ut av nettverket, hindrer dem i å fortelle om volden (Thorslund & Kiil, 2022). Bredals studie (2020) fant også at et sterkt

kulturelt stigma rammer kvinner som blir i voldelige parforhold og som ikke skiller seg. For majoritetskvinnene handlet denne skammen om valg av partner og ved å ha blitt så lenge i det voldelige forholdet.

Basert på resultatene fra den tematiske analysen ser man at følelsen av skam er et fellestrekk blant mange av kvinnene. Fra et intersubjektivt perspektiv kan det være utfordrende for den krisesenteransatte å få tilgang til kvinnens indre tilstand, der skam hindrer kvinnen i å dele. Når tabuiserte tema blir aktivert, kan tilbaketrekking og taushet begrense det intersubjektive opplevelsesfellesskapet (Røkenes & Hanssen, 2002). Når kvinnen ikke kan dele opplevelser, vil ikke intersubjektivitet i seg selv være målet, men heller det å skape forutsetninger for intersubjektivitet. Røkenes og Hanssen (2002) hevder at mentaliseringsevnen hos mennesker som er traumatiserte eller tilknytningskadet kan være redusert eller svekket. For noen innebærer mentaliseringssvikten en psykisk ekvivalens der opplevelser og erfaringer blir det eneste sanne. For andre handler det om at forestillinger blir virkelighet (Røkenes & Hanssen, 2002). At tanker og følelser ikke blir integrert gjennom refleksiv evne til mentalisering, er felles for begge formene for mentaliseringssvikt. Man har vanskeligheter med å se seg selv utenfra og den andre innenfra. Dette gjør intersubjektiv deling vanskelig (Røkenes & Hanssen, 2002). I slike tilfeller kan man jobbe fokusert med den måten evnen til mentalisering er redusert på, og forsøke å skape forutsetninger for intersubjektivitet. I forlengelse av dette kan kvinnen i større grad bli i stand til å meddele seg om sine opplevelser (Røkenes & Hanssen, 2002).

Når forutsetningene for intersubjektivitet er lagt til grunn, kan perspektivet belyse hvordan den krisesenteransatte og kvinnen kan dele opplevelser. Målet er, forenklet sett, å skape en felles forståelse av det som blir formidlet (Røkenes & Hanssen, 2002). Som diskutert i teorigapittelet, vil flere aspekt ved kultursensitivitet gå igjen i det intersubjektive perspektivet. Intersubjektivitet innebærer i følge Røkenes og Hanssen (2002) at fagpersonen har et åpent og reflektert forhold til seg selv og sin egen måte å forstå det den andre uttrykker. Basert på Røkenes og Hanssen (2002) sin presentasjon av intersubjektivitet, tolker jeg at den krisesenteransatte, ved en slik tilnærming, kan forsøke å møte kvinnen «der hun er», og legge til rette for at hun føler seg anerkjent og forstått. Den krisesenteransatte kan ved å ta i bruk et intersubjektivt perspektiv i større grad nå inn til kvinnens indre opplevelse.

De ansatte kan også forsøke å identifisere om skammen er knyttet til kultur eller individuelle faktorer, og i hvilken grad dette hindrer kvinnen i å bryte ut av den voldelige relasjonen.

Det sosialkonstruksjonistiske perspektivet kan også kaste lys over noen viktige aspekt ved kvinnes følelse av skam. Selv om Hansen og Finsrud (2014) mener opplevelsen av skam er lik for alle, viser funnene fra den tematiske analysen at faktorer som leder opp til skamfølelsen varierer. I noen miljøer har det manifestert seg en sannhet om at vold er akseptert og nødvendig (Qureshi, 2009). Funnene fra den tematiske analysen peker på at aksept for vold er større hos minoritetskvinnenes miljøer enn hos majoritetskvinnenes. Etablerte forståelser vil i følge Berger og Luckmann (1966) oppstå gjennom eksternalisering, objektivisering og internalisering. Aksept for vold starter ved at individet gir uttrykk for sin subjektive erfaring og skaper et symbolsk uttrykk for den gjennom språk og handlinger. I noen minoritetsmiljøer kan vold bli eksternalisert som et symbolsk uttrykk for å oppnå respekt. Når det symbolske uttrykket er eksternalisert, blir det gitt objektiv form og blir til en del av den sosiale virkeligheten (Berger & Luckmann, 1966). For noen kan vold bli objektivert som en legitim og akseptert måte å kontrollere kvinnen på (Qureshi, 2009). Internaliseringen, den tredje prosessen, innebærer at de objektiverte symbolene eller normene blir integrert i individets personlighet og identitet (Berger & Luckmann, 1966). Volden kan med andre ord bli internalisert som en del av den kulturelle og sosiale arven, noe som vil gjøre det vanskelig for kvinnene å bryte med normen om vold fordi det kan oppleves som en trussel mot identitet og tilhørighet i miljøet.

Berger og Luckmann (1966) understreker at det er mulig å gjenskape en ny virkelighet gjennom nye formuleringer av hvordan ting henger sammen. Det sosialkonstruksjonistiske perspektivet gir derfor den krisesenteransatte forutsetninger til å utfordre kvinnes forestillinger om vold. Gjennom kvinnes refleksjon av sosiale konstruksjoner, kan man plukke forestillingene fra hverandre og skape nye. Forestillinger som er nedbrytende eller undertrykte kan erstattes med forestillinger om at det er greit å forlate voldsutøveren dersom han er voldelig. Utfordring av etablerte konstruksjoner er i tråd med Hacking (1999) sin demaskerende posisjon.

## 5.2. Fanget av økonomiske begrensninger

Fra den tematiske analysen fant jeg at økonomi var et annet tema som gikk igjen blant minoritetskvinnene som hadde opplevd vold i nære relasjoner. Thorslund og Kiil (2022) fant at alle kvinnene i studien var utsatt for økonomisk vold som en del av voldshandlingene. Kvinnenes erfaring bekreftet store økonomiske og menneskelige konsekvenser, og at økonomiske forhold var en faktor med betydning for om kvinnen forlater voldsutøveren. Bredal et al. (2020) fant lignende funn i sin studie. Når kontrollen utøves i en klassisk patriarkalsk kontekst hvor materiell begrensning og avhengighet er det rådende voldsrepertoaret, vil økonomiske faktorer ha stor betydning for om kvinnen velger å bryte ut av den voldelige relasjonen. Funnene viser blant annet til at minoritetskvinner i større grad enn majoritetskvinner er bundet gjennom økonomisk avhengighet (Bredal, 2020). Fra hjelpeapparatets perspektiv handler de økonomiske utfordringene for kvinnene med innvandrer bakgrunn, om isolasjonen og dens konsekvenser. Isolasjon skal jeg rendyrke i neste delkapittel. Funnene peker på at kvinnen ofte blir fratatt muligheten til å lære og erfare hvordan de skal betale for seg på butikken, utføre banktjenester eller håndtere regninger (Giesbrecht et al., 2023). Til sammenligning med de majoritetsnorske kvinnene, viser Bredal et al. (2020) sin studie at de i større grad blir utsatt for et «psykologisk volds- og kontrollrepetoar». Det innebærer at voldsutøveren bruker psykologiske virkemidler i motsetning til materielle begrensninger for å få kvinnen til å underordne seg (Bredal et al., 2020).

Resultatene viser at økonomi synes å være en viktig faktor som påvirker minoritetskvinner valg om å bryte ut av den voldelige relasjonen. Hvorvidt den økonomiske avhengigheten er kulturelt betinget eller ei, kan være utfordrende å slå fast. En kultursensitiv tilnærming kan derimot gjøre det lettere for den krisesenteransatte å identifisere hva som er problematisk. Qureshi (2009) hevder at profesjonsutøveren må ut av ekspertrollen, være nysgjerrige, samt tilstrebe å ha en ikke-vitende posisjon. Forskning viser derimot at det er vanlig å forstå ikke-vestlige brukere og deres problemer ut fra kulturforskjeller og kulturkonflikter, og at kulturelle stereotyper influerer det sosiale arbeidet som utøves mot klienter med minoritetsbakgrunn (Ylvisaker, 2004, referert i Qureshi, 2009, s. 213). For å illustrere et poeng, kan man ved hjelp av disse funnene, si at den krisesenteransatte har sannsynlighet for å kulturforklare de økonomiske utfordringene. Dette kan kobles til kritikken



kultursensitiv tilnærming har fått, og kan føre til at individuelle faktorer ikke blir identifisert og at kvinnen ikke får den hjelpen hun trenger.

Med en kultursensitiv tilnærming vil den krisesenteransatte i større grad forsøke å skille mellom det kulturspesifikke, det allment menneskelige og det individuelle (Qureshi, 2009). Med en åpen og nysgjerrig tilnærming, kan den ansatte stille den voldsutsatte kvinnen spørsmål som lar henne definere sine egne utfordringer, i motsetning til å bekrefte den ansattes egne hypoteser. Hva tenker hun om fordeling av økonomiske oppgaver i hjemmet? Har hun kunnskap om hvordan regninger betales? Har hun kjennskap til det norske systemet og dets økonomiske ytelser? Har hun et eget bankkort? Ønsker hun å være økonomisk uavhengig? På den måten kan den ansatte identifisere hvilke aspekt som ligger bak de økonomiske barrierene som hindrer kvinnen i å bryte ut av den voldelige relasjonen. Det kan også ses på som en måte å innta brukerperspektivet. En kultursensitiv tilnærming kan med andre ord hjelpe den ansatte til å komme bak mønstre av følelser, tanker og handlinger som ligger til grunn for den andres væremåte (Qureshi, 2009). Selv om kultursensitiviteten skal omfavne flere måter å forstå ting på, hevder Sluzki (1979) at kulturfokuset kan føre til at profesjonsutøveren feilaktig attribuerer til kultur det som, i dette tilfellet, omhandler kvinnens egenart og motsatt, kvinnens egenart til det som er kultur. Sluzki (1979) mener at profesjonsarbeiderens utfordring er å eliminere verdidømmelsen som ofte knyttes til kulturelle sammenstillinger.

At økonomiske faktorer påvirker minoritetskvinnens valg om å bryte ut av den voldelige relasjonen støttes også av tidligere forskning. Studier om voldsutsatte kvinners møte med hjelpeapparatet, viser at kvinner ofte blir møtt av standardiserte program og retningslinjer, der individuelle faktorer i mindre grad blir hensyntatt (Kiamanesh & Hauge, 2019). Krisesenteret er forpliktet etter krisesenterloven å bidra til individuelt tilrettelagt og helhetlig tilbud gjennom samarbeid og samordning av tjenester (Bliksvær et al., 2019). Et individuelt tilpasset tilbud fordrer derimot at man vet nok om den individuelle til å kunne tilby noe som vil være til hjelp i den situasjonen kvinnen er i. Min vurdering er at den krisesenteransatte, ved hjelp av kultursensitiv tilnærming, i større grad kan komme bak de økonomiske barrierene, og indentifisere hvilke tiltak kvinnen trenger for å klare seg økonomisk på egenhånd.

Som en del av diskusjonen rundt voldsutsatte minoritetskvinner og økonomiske faktorer som gjør det utfordrende for dem å forlate en voldelig relasjon, ønsker jeg å trekke frem noen svakheter i det metodiske arbeidet mitt. Først og fremst inkluderer de tre studiene «bare» 46 voldsutsatte kvinner. Disse kan derfor sies å bli representanter for mine tolkninger. Funnene representerer derimot ikke alle voldsutsatte kvinner, noe som er et viktig etisk poeng. En annen svakhet er at jeg i liten grad fant forskning som omhandler voldsutsatte kvinners erfaring med krisesenteret. I stedet har jeg måttet dra paralleller til et mer generelt møte med hjelpetjenester, noe som ikke nødvendigvis lar seg sammenligne. Jeg mener likevel at dette er viktige faktorer å være oppmerksom på i arbeidet på et krisesenter.

### **5.3. Isolasjonens kulturelle dimensjoner**

Funnene fra min analyse viser at voldsutsatte kvinners opplevelse av isolasjon er et tema som er gjennomgående, og det gjelder både for minoritet- og majoritets kvinner. Fra Thorslund og Kiil (2022) sin studie, fant de at kvinner fra nordsamiske områder i stor grad knyttet isolasjonen til å bli begrenset i å ha kontakt med sitt nettverk. Flere av kvinnene beskrev følelsen av å være fanget, og pekte på at voldsutøveren kom med direkte og indirekte trusler når det kom til sosial kontakt med andre, noe som bidro til at de mistet kontakt med venner og familie (Thorslund & Kiil, 2022). Det samme ble funnet i Bredal et al. (2020), der noen av kvinnene beskrev hvordan voldsutøveren strategisk gikk inn for å ødelegge kvinnenens relasjoner til andre, blant annet ved å nekte dem kontakt med familien i utlandet. Funn i Bredal et al. (2020) sin studie viser også at isolasjon blir brukt for å kontrollere kvinnens tilgang på informasjon og kunnskap. Flere av minoritetskvinnene fortalte hvordan svigerfamilien, og i andre tilfeller storfamilien, medvirket til å kontrollere kvinnen. Kontrollen innebar både feilinformasjon om det norske samfunnet, samt å hindre kvinnen i å tilegne seg kunnskap om rettigheter og hjelpeinstanser. For noen innebar dette at de ble pålagt følge når de var ute av huset, hvor følget, enten et barn eller en voksen, rapporterte tilbake til voldsutøver(ne) (Bredal, 2020). I Giesbrecht et al. (2023) sin studie, som tar utgangspunkt i hjelperens møte med voldsutsatte kvinner, fant de at isolasjon både var en form for, men også en konsekvens av vold i nære relasjoner. Spesielt ble språkbegrensninger hos kvinner med utenlands opprinnelse trukket frem som en utfordring

i møte med hjelpeinstanser (Giesbrecht et al., 2023). De ansatte mente at fulle språkopplæringskurs, eller partners kontrollbehov kunne være skyld i at minoritetskvinnene ikke hadde lært språket i oppholdslandet. Resultatet av manglende språkforståelse medførte at de i liten grad nyttiggjorde seg av hjelpetjenestene og i verste fall ikke fikk tilgang til tjenestene i utgangspunktet (Giesbrecht et al., 2023).

På bakgrunn av funnene i den tematiske analysen kan man slå fast at isolasjon er noe som de voldsutsatte kvinnene i stor grad har erfart. Likevel ser man at voldsutøverens mål med isolasjonen ikke nødvendigvis er det samme. Hjelpeapparatets erfaring tyder også på at språk hos minoritetskvinner med innvandrerbakgrunn i mange tilfeller er en barriere for å søke hjelp. Manglende språkforståelse kan derfor også ses på som en utfordring i møte med krisesenteransatte. Røkenes og Hanssen (2002) hevder at forutsetningen for at en person skal føle seg møtt, er at det skapes et opplevelsesfelleskap. Forfatterne mener at opplevelsesfelleskapet kan ses på som en indre, psykologisk ramme, et mentalt handlingsrom (Røkenes & Hanssen, 2002). Det kan derimot være utfordrende for den voldsutsatte kvinnen og den krisesenteransatte å skape et intersubjektivt opplevelsesfelleskap når språkutfordringer er et faktum. Qureshi (2009) hevder at man kan ane en forskyvning av problemet på den andre når man ikke forstår. Fra Thorslund og Kiil (2022) studie, der minoritetskvinnene ikke hadde utfordringer med språk, fant de at deltagerne gjennom å delta i studien fikk gode erfaringer med å dele sine opplevelser. Kvinnene snakket med forskere som hadde innsikt og forståelse for vold i nære relasjoner, noe som ga dem anerkjennelse og trygghet til å fortsette forandringsprosessen de hadde startet. Min tolkning er at kvinnes opplevelse av å dele og bli anerkjent, er nært beslektet til intersubjektivitet og til kultursensitivitet. I samtale med den voldsutsatte kan opplevelsesfelleskapet utvides, slik at den krisesenteransatte forstår mer av hvordan kvinnen opplever ting, hvordan hun tenker og hva hun føler (Røkenes & Hanssen, 2002). Et annet interessant aspekt ved denne diskusjonen er hvorvidt språkutfordringene bidrar til sosiale konstruksjoner om minoritetskvinner som vanskelige å kommunisere med. Språk er i følge Schiefloe (2019) et viktig redskap i konstruksjonsprosessen fordi det hjelper oss med å ordne inntrykk og erfaringer, og til å dele virkelighetsbilder. Qureshi (2009) hevder at profesjonelle opplever sosialt arbeid og relasjonsarbeid med etniske minoriteter til dels som krevende og vanskelig. Det er to interessante aspekter ved dette. Det ene er kategoriseringen

av «etniske minoriteter», og det andre er stempelet de har fått som «krevende». Kategorier kan ses på som sosialt konstruerte fordi ansatte bruker sin kunnskap om etnisitet og minoriteter til å fortolke brukerens væremåte (Halvorsen, 2017). I følge Qureshi (2009) er kulturforskjeller og språkvansker grunnen til at profesjonelle opplever arbeidet med etniske minoriteter som utfordrende. Et uheldig utslag av en slik kategorisering kan føre til at voldsutsatte kvinner med etnisk minoritetsbakgrunn får status som krevende på bakgrunn av manglende språkferdigheter. Resultatet vil ifølge Halvorsen (2017), være at andre begynner å kategorisere på samme måte, noe som kan øke problemene til de som har fått merkelappen.

Den demaskerende posisjonen som Hacking (1999) kaller den, er i likhet med Halvorsen (2017), opptatt av å avdekke slike klassifikasjoner og kategoriseringer i samfunnet. Det innebærer blant annet en kultursensitiv tilnærming. Han mener videre at kategorier kan ha en praktisk og sosial funksjon som blir tatt for gitt, og ønsker å vise at det ikke nødvendigvis er slik (Hacking, 1999). Klassifisering av «etniske minoriteter» kan brukes som eksempel. På den ene siden kan kategorien sies å ha en hensikt fordi den kan forsterke forestillingen om at majoritetsbefolkningen er «norsk». På den andre siden kan den virke undertrykkende fordi det åpner for å skille mellom «oss» og «dem» noe som ikke nødvendigvis er fruktbart. Hacking (1999) mener at ved å avdekke slike kategorier, vil man kunne fjerne falske autoritetsforhold og vise at klassifiseringer som blir tatt for gitt kan unngås. For den krisesenteransatte vil det være hensiktsmessig å stille seg kritisk til kategoriseringer blant annet fordi det kan forebygge institusjonell undertrykking og isolasjon.

## **6. Avslutning**

Denne bacheloroppgaven belyser noen kulturelle faktorer som gjør det utfordrende for minoritetskvinner å bryte ut av voldelige relasjoner, samt hvordan krisesenteransatte kan identifisere disse. Med utgangspunkt i tre kvalitative studier har jeg diskutert voldsutsatte minoritetskvinnens erfaring med vold i nære relasjoner, deres møte med hjelpetjenester og hjelpetjenestenes møte med kvinnene. Valg av metode falt etter innledende søk på en litteraturstudie fordi det ble identifisert mye relevant litteratur. Funn fra den tematiske analysen viser at skam, økonomiske hindringer og isolasjon er faktorer som påvirker

kvinnens valg om å bryte ut av den voldelige relasjonen. Hva som ligger bak disse opplevelsene kan knyttes opp mot en kulturelt betinget kontekst, noe som kan bety at kvinnene har ulikt hjelpebehov til tross for like utfordringer. Med en kultursensitiv praksis, et mål om å skape et intersubjektivt opplevelsesfelleskap og et kritisk blikk på sosiale konstruksjoner og kategoriseringer, kan den krisesenteransatte ved å være åpen og nysgjerrig identifisere kulturelle faktorer som gjør det utfordrende for minoritetskvinner å bryte ut av voldelige relasjoner. Samtalene kan gi den voldsutsatte kvinnen rom til å dele sine opplevelser og utfordringer, og sammen med den krisesenteransatte skape nye konstruksjoner av en virkelighet uten vold. Som en implikasjon for praksis kan denne virkelighetsforståelsen gjøres til et tema på sosiale møteplasser for minoritetskvinner, med mål om å endre forståelsen i miljøet.

Innledningsvis skrev jeg at forforståelsen min bar preg av å være født og oppvokst i et samfunn med nulltoleranse for vold. Denne oppgaveprosessen har derimot utfordret denne forståelsen. Det vil, etter det jeg har funnet, være naivt å påstå at det er nulltoleranse for vold, når vold i nære relasjoner er et stort samfunnsproblem. I noen miljøer, selv i Norge, er vold akseptert. Når det kommer til videre forskning, viser min litteraturstudie at det er lite litteratur som omhandler kvinnenes perspektiv i møte med krisesenteret. Det kan derfor være hensiktsmessig med mer kunnskap fra et brukerperspektiv. Et mer helhetlig forskningsfokus, der ulike perspektiver blir representert, kan etter min mening bidra til å styrke praksisen.

## Referanser

- Aveyard, H. (2019). *Doing a Literature Review in Health and Social Care : A Practical Guide*. McGraw-Hill Education. <http://ebookcentral.proquest.com/lib/hogskbergen-ebooks/detail.action?docID=6212137>
- Barne,- ungdoms,- og familiedirektoratet. (2021). *Om beboerne*. bufdir.no. Hentet 5. mars fra [https://www2.bufdir.no/Statistikk\\_og\\_analyse/Vold\\_og\\_overgrep\\_tall\\_og\\_statistikk/krisesentertilbudet\\_i\\_norske\\_kommuner/om\\_beboerne/#heading82952](https://www2.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Vold_og_overgrep_tall_og_statistikk/krisesentertilbudet_i_norske_kommuner/om_beboerne/#heading82952)
- Berger, P. L. & Luckmann, T. (1966). *Den samfunnsskapte virkelighet*. Fagbokforlaget.
- Bliksvær, T., Skogøy, B. E., Sloan, L., Bakar, N., Johnson, R. & Kosuta, M. (2019). *Kommunenes krisesentertilbud: En kunnskapsoversikt* (Nordlandsforskning rapport, Issue. <https://nforsk.brage.unit.no/nforsk-xmlui/handle/11250/2727373>
- Bredal, A. (2020). Minoritetsnorske og majoritetsnorske kvinners erfaring med partnervold. I A. Bredal, H. Eggebø & A. M. A. Eriksen (Red.), *Vold i nære relasjoner i et mangfoldig Norge* (s. 47-65). Cappelen Damm Akademisk.
- Bredal, A., Eggebø, H. & Eriksen, A. M. A. (2020). Mangfoldsperspektiver i forskning på vold i nære relasjoner. I A. Bredal, H. Eggebø & A. M. A. Eriksen (Red.), *Vold i nære relasjoner i et mangfoldig Norge* (s. 9-30). Cappelen Damm Akademisk.
- Buber, M. (1992). *Jeg og du* (2. utg.). Cappelen.
- Ellingsen, I. T. & Levin, I. (2015). Det sosiale i sosialt arbeid. I I. T. Ellingsen, I. Levin, B. Berg & L. C. K. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid: En grunnbok* (s. 47-64). Universitetsforlaget.
- Farstad, M. (2020). Skam og eksistens. I L. Rykkje & A. Austad (Red.), *Eksistensielle begreper i helse- og sosialfaglig praksis* (s. 59-79) (Books). Universitetsforlaget. <https://doi.org/doi:10.18261/9788215035697-2020-04>
- G. Dale, M. T., F. Aakvaag, H., F. Strøm, I., Augusti, E.-M. & D. Skauge, A. (2023). *Omfang av vold og overgrep i den norske befolkningen (Rapport nr. 1/2023)*. NKVTS. [https://www.nkvts.no/content/uploads/2023/02/NKVTS\\_Rapport\\_1\\_23\\_Omfang\\_vold\\_overgrep-2023.pdf](https://www.nkvts.no/content/uploads/2023/02/NKVTS_Rapport_1_23_Omfang_vold_overgrep-2023.pdf)
- Giesbrecht, C. J., Kikulwe, D., Watkinson, A. M., Sato, C. L., Este, D. C. & Falihi, A. (2023). Supporting Newcomer Women Who Experience Intimate Partner Violence and Their

- Children: Insights From Service Providers. *Affilia: Journal of Women & Social Work*, 38(1), 127-148. <https://doi.org/10.1177/08861099221099318>
- Greenhalgh, T. & Peacock, R. (2005). Effectiveness and efficiency of search methods in systematic reviews of complex evidence: audit of primary sources. *Bmj*, 331(7524), 1064-1065.
- Hacking, I. (1999). *The social construction of what?* Harvard University Press.
- Halvorsen, K. (2002). *Forskningsmetode for helse- og sosialfag* (8. utg.). Cappelen akademisk forlag.
- Halvorsen, K. (2017). *Sosiale problemer : en sosiologisk innføring* (2. utg. utg.). Fagbokforl.
- Hansen, B. R. (1991). *Den første dialogen: en studie av spedbarnets oppmerksomhet i samspill*. Solum. [https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb\\_digibok\\_2007111504047?searchText=intersubjektivitet&page=39](https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2007111504047?searchText=intersubjektivitet&page=39)
- Hansen, L. & Finsrud, A.-M. (2014). Fysisk vold. I K. Narud (Red.), *Vold mot kvinner* (s. 81-90). Cappelen Damm Akademisk.
- Helsebiblioteket. (2016). *4.1 Sjekklistor*. helsebiblioteket.no. <https://www.helsebiblioteket.no/innhold/artikler/kunnskapsbasert-praksis/kunnskapsbasertpraksis.no/4.kritisk-vurdering/4.1-sjekklistor>
- Isdal, P. (2000). *Meningen med volden*. Kommuneforlaget.
- Istanbul-konvensjonen. (2011). *Europarådets konvensjon om forebygging og bekjempelse av vold mot kvinner og vold i nære relasjoner CETS 210 (07-07-2011)* Lovdata. <https://lovdata.no/pro/TRAKTAT/traktat/2011-05-11-22>
- Jensen, D. (2021). *Vitenskapsteori i sosialt arbeid: Tilnærmingar og normative spørsmål*. Det Norske Samlaget.
- Johansen, R. E. (2019). Fra tradisjon til overgrep – nye forståelser av kjønnslemlestelse ved migrasjon. I K. Skjørten, E. Bakketeig, M. Bjørnholt & S. Mossige (Red.), *Vold i nære relasjoner: Forståelse, konsekvenser og tiltak* (s. 49-63). Universitetsforlaget.
- Jonassen, W. (2013). Fra kvinnemishandling til vold i nære relasjoner. Regjeringens handlingsplaner mot vold. *Tidsskrift for kjønnsforskning*, 37(1), 46-62. <https://doi.org/10.18261/ISSN1891-1781-2013-01-04>
- Justis- og beredskapsdepartementet. (2021). *Frihet fra vold. Regjeringens handlingsplan for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner 2021–2024*.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/2dda3b36640d4dfbbac11598a1dc792/209755-jd-frihetfravold-web.pdf>

- Kiameanesh, P. & Hauge, M. I. (2019). "We are not weak, we just experience domestic violence" —Immigrant women's experiences of encounters with service providers as a result of domestic violence. *Child & family social work*, 24(2), 301-308.
- Korbøl, A. (1988). *Innvandrerne og det sosiale og helsemessige servicesystem*. Nordic Council of Ministers.
- Kvale, S., Brinkmann, S., Anderssen, T. M. & Rygge, J. (2015). *Det kvalitative forskningsintervju* (3. utg. utg.). Gyldendal akademisk.
- Leisenring, A. (2006). Confronting "victim" discourses: The identity work of battered women. *Symbolic interaction*, 29(3), 307-330.
- Lillevik, O. G. (2019). Fenomenforståelse - vold i nære relasjoner. I O. G. Lillevik, J. S. Salamonsen & I. Nordhaug (Red.), *Vold i nære relasjoner: Diskurser og fenomenforståelse* (s. 13-23). Gyldendal.
- Lynum, C. (2014). Psykisk vold - den usynlige volden. I *Vold mot kvinner* (s. 91-104). Cappelen Damm Akademisk.
- Qureshi, N. A. (2009). Kultursensitivitet i profesjonell yrkesutøvelse. I K. Eide, N. A. Qureshi, M. Rugkåsa & H. Vike (Red.), *Over profesjonelle barrierer : et minoritetsperspektiv i psykososialt arbeid med barn og unge* (s. 206-228). Gyldendal akademisk.
- Røkenes, O. H. & Hanssen, P.-H. (2002). *Bære eller bryte: Kommunikasjon og relasjon i arbeid med mennesker* (3. utg.). Fagbokforlaget.
- Schiefloe, P. M. (2019). *Mennesker og samfunn : innføring i sosiologisk forståelse* (3. utg. utg.). Fagbokforl.
- Skjørten, K., Bakketeig, E., Bjørnholt, M. & Mossige, S. (2019). Vold i nære relasjoner – et felt i bevegelse. I K. Skjørten, E. Bakketeig, M. Bjørnholt & S. Mossige (Red.), *Vold i nære relasjoner: Forståelse, konsekvenser og tiltak* (s. 13-29). Universitetsforlaget.
- Skårderud, F. (2006). Flukten til kroppen. Senmoderne skamfortellinger. I P. Gulbrandsen, P. Fugelli, G. Stang & B. Wilmar (Red.), *Skam i det medisinske rom* (s. 45-64). Gyldendal akademisk.
- Sluzki, C. E. (1979). Migration and family conflict. *Family process*, 18(4), 379-390.



Statistisk sentralbyrå. (2021). *08638: Personoffer for anmeldte lovbrudd, etter kjønn, statistikkvariabel, år og lovbruddstype. Anmeldte lovbrudd og ofre.*

<https://www.ssb.no/statbank/table/08638/tableViewLayout1/>

Straffeloven. (2005). *Lov om straff (LOV-2005-05-20-28)*. Lovdata.

<https://lovdata.no/lov/2005-05-20-28>

Thorslund, B. D. & Kiil, M. A. (2022). Ut av edderkoppnett med to tomme hender: Kvinners møte med hjelpetjenestene etter vold i nære relasjoner i samiske samfunn.

*Forskning & Forandring*, 5(1), 46-63.

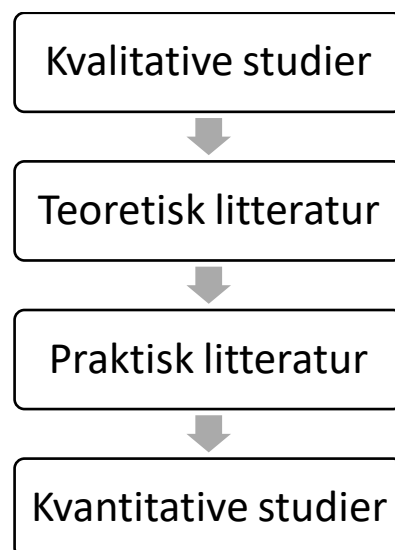
<https://doi.org/https://doi.org/10.23865/fof.v5.3812>

## Vedlegg

### Vedlegg 1 - Inklusjon- og eksklusjonskriterier

Inklusjonskriterier	Eksklusjonskriterier
Krisesenter	Behandlingscenter
Erfaring fra hjelpe-/støttesamtaler	Effekt/konsekvens av samtaler
Kultur	
Vold i nære relasjoner/partnervold/ mishandling/konemishandling/familievold/ vold i hjemmet	Annen type vold/lovbrudd
Kvinnelige voldsoffer	Menn og barn utsatt for vold
Oppbrudd/bryte ut/forlate partner	
Kvalitative studier	Kvantitative studier
Fagfelleverderte artikler	
Publisert etter 2015	

### Vedlegg 2 - Litteraturhiarki



## Vedlegg 3 - Søkehistorikk

Database / søkemotor / nettsted	Søk nr.	Søkeord/ søkekombinasjoner	Antall treff / dato (pr.)	Kommentar til søk / treffliste (fyll ut etter behov)
<b>Oria</b>	1	“Vold i nære relasjoner”	29 treff / 19/02/2023	<b>Avgrensninger:</b> 2015 – 2023 Norsk språk Fagfellevurderte tidsskrift
	2	«Partnervold»		
	3	«Mishandling»		
	4	«Vold i hjemmet»		
	5	«Krisesenter»		
	6	«Kultur»		
	7	«Kvalitativ»		
		S1 ELLER S2 ELLER S3 ELLER S4 OG S5 OG S6 OG S7		
<b>SocINDEX</b>	1	«Domestic violence» OR «Domestic abuse» OR «Family violence» OR “family abuse” OR «Partner violence»	6 treff / 22/02/2023	<b>Avgrensninger:</b> 2015 – 2023 Engelsk språk Peer Reviewed (Fagfellevurdert)
	2	“minorit*” OR “immigrant” OR “newcomer”		
	3	S1 AND S2		
	4	«women» OR «woman» OR «female» OR «females»		
	5	S3 AND S4		
	6	“Service provider*”		
	7	S5 AND S6		

**Vedlegg 4 - Kvalitetsvurdering (Helsebiblioteket, 2016)**

<b>Del A: Innledende vurdering</b>	<b>(Thorslund &amp; Kiil, 2022)</b>	<b>(Giesbrecht et al., 2023)</b>	<b>(Bredal, 2020)</b>
Er formålet med studien klart formulert?	Ja	Ja	Ja
Er kvalitativ metode hensiktsmessig for å få svar på problemstillingen?	Ja	Ja	Ja
Er utformingen av studien hensiktsmessig for å finne svar på problemstillingen?	Ja	Ja	Ja
Er utvalgsstrategien hensiktsmessig for å besvare problemstillingen?	Ja	Ja	Ja
Ble dataene samlet inn på en slik måte at problemstillingen ble besvart?	Ja	Ja	Ja
Ble det gjort rede for bakgrunnsforhold som kan ha påvirket fortolkningen av data?	Ja	Ja	Uklart
Er etiske forhold vurdert?	Ja	Uklart	Uklart
Går det klart frem hvordan analysen ble gjennomført? Er fortolkningen av data forståelig, tydelig og rimelig?	Ja	Ja	Ja
Basert på svarene dine på punkt 1–8 over, mener du at resultatene fra denne studien er til å stole på?	Ja	Ja	Ja
<b>Del B: Resultat</b>			
Er funnene klart presentert?	Ja	Ja	Ja

<b>Del C:</b> <b>Er resultatene til hjelp i praksis?</b>			
Hvor nyttige er funnene fra denne studien?	Studien gir innsikt i samiske kvinners møte med hjelpetjenester. Jeg vurderer derfor funnene som nyttige.	Jeg vurderer funnene som nyttig på bakgrunn av hjelpetjenestenes perspektiv. Dette utgjør en interessant dimensjon i oppgaven.	Funnene er nyttige fordi de viser til forskjeller og likheter mellom minoritets- og majoritetskvinnens opplevelse av vold i nære relasjoner.

**Vedlegg 5 – Temautviklingstabell**

<b>Tema: .....</b> <b>Studier: .....</b>	Voldsutsatte kvinner følte seg isolert/lite nettverk	Voldsutsatte kvinner opplevde skam	Voldsutsatte kvinner følte seg økonomisk bundet til partner	Voldsutsatte kvinner opplevde av volden ble legitimert	Voldsutsatte kvinner opplevde å ikke bli forstått i møte med hjelpeapparatet	Individuell vold / kollektiv vold	Sosial kontroll og vold
(Bredal, 2020)	JA	JA	JA	JA	-	JA	JA
(Thorslund & Kiil, 2022)	JA	JA	JA	JA	JA	-	-
(Giesbrecht et al., 2023)	JA	JA	JA	-	JA	-	-

## Vedlegg 6 - Litteratormatrise

	<b>(Thorslund &amp; Kiil, 2022)</b>	<b>(Giesbrecht et al., 2023)</b>	<b>(Bredal, 2020)</b>
<b>Tittel</b>	Ut av edderkoppnettet med to tomme hender: Kvinners møte med hjelpetjenestene etter vold i nære relasjoner i samiske samfunn	Supporting Newcomer Women Who Experience Intimate Partner Violence and Their Children: Insights From Service Providers	Minoritetsnorske og majoritetsnorske kvinners erfaring med partnervold
<b>Hensikt</b>	Analysere utfordringer som samiske kvinner utsatt for vold i nære relasjoner kan møte i kontakt med kommunale hjelpetjenester	Analyserer erfaringer fra hjelpetjenestene som møter voldsutsatte innvandrerkvinner	Beskrive mønster og variasjon i voldsutøvelsen og voldslogikker
<b>Studiedesign</b>	Dybdeintervju	Semistrukturerte fokusgrupper	Dybdeintervju
<b>Forskningsland</b>	Norge	Canada	Norge
<b>Deltagere</b>	6	32	40 (20 minoritetsnorske kvinner og 20 majoritetsnorske kvinner)
<b>Alder</b>	24 – 60 år	-	27 – 70 år